

عنوان مقاله:

نظریه عدالت سعدی

محل انتشار:

مجله مطالعات حقوقی، دوره 16، شماره 2 (سال: 1403)

تعداد صفحات اصل مقاله: 38

نویسنده:

سمانه رحمتی فر - گروه حقوق، دانشکده علوم انسانی، واحد همدان، دانشگاه آزاد اسلامی، همدان، ایران

خلاصه مقاله:

سعدی در بخش‌های از آثار خود، به‌ویژه باب «در سیرت پادشاهان» از گلستان و باب «در عدل و تدبیر و رای» از بوستان، به تفصیل به مفاهیم مرتبط با حقوق عمومی از جمله عدالت می‌پردازد. هدف پژوهش حاضر، استخراج نظریه عدالت از آثار سعدی است. نظر سعدی در مورد عدالت چیست؟ او چه جایگاهی در میان نظریه‌پردازان عدالت دارد؟ پس کلام شاعرانه سعدی، اندیشه‌ورزی نهفته است؛ او به اوصاف و مصادیق مختلف عدالت ورود می‌کند، اگرچه این پردازش حداقل به معنای امروزی، روشمند و منسجم نیست؛ از این رو بازخوانی و بازنویسی آن ضروری می‌شود. روش پژوهش، توصیفی-تحلیلی با استفاده از تحلیل محتوا است. نظریه عدالت سعدی بر برابری ارزشی انسان‌ها و وظیفه دولت به توزیع برابر منابع با رعایت قواعد عدالت شامل تقدم منفعت عمومی، منع استفاده شخصی از خزانه، منع تعدی به جان و مال مردم، تامین امنیت، رسیدگی به شکایت‌ها، شنیدن اظهارات طرفین دعوا، فرض بی‌گناهی و توجه ویژه به افراد بحران‌زده مبتنی است. این اصول، نابرابری اکتسابی موجود میان انسان‌ها را که حاصل برهم خوردن نظم و عدالت طبیعت است، تعدیل می‌کند تا رضایت عمومی حاصل شود. قاعده طلایی نظریه عدالت سعدی این است که اگرچه انسان‌ها به لحاظ ارزشی، برابر هستند، هرکس شایسته رفتاری است که خود می‌کند.

کلمات کلیدی:

توماس آکوئیناس، حقوق عمومی، رعیت، سیاست، غزالی، منفعت عمومی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/2037058>

